

Nagyon szerettem ezt a nőt
Ц. Пеўру

In memoriam 1966 – 2011

ПОЧНЕТЕ, ГОСПОДИНЕ САБО!

Запирам на секои десетина метри. Куферот е голем и тежок, па се остава впечаток дека повеќе го влечам, одошто го носам ту во левата ту во десната рака. Решавам прекутрупа да стигнам до железничката станица, која веќе ја гледам преку голите гранки на високите и разгранети тополи, па преминувам низ приградската автобуска станица која е непосредно покрај неа, но за жал морам да го забавам чекорот, макотрпно да се разминувам со патниците што ја напуштаат, да ги заобиколувам оние што чекаат превоз, нивните патни торби. Барем да помислев на тоа или барем куферот да не е толку тежок..., но не ја завршувам мислата, одам, запирам, ја менувам раката. Кога пред неколку денови го замолив татко ми да ми го позајми својот куфер за моето патување, за момент на неговото лице видов и бес и разочарување што сум се осмелил да го прашам такво нешто. Семејното табу беше начнато. Од некоја необјаслива причина мојот татко беше врзан за тој куфер, иако веќе петнаесетина години никаде не патуваше. Редовно го симнуваше од орманот и го проветруваше и ја бришеше прашина од него, но на никакво патување не тргнуваше. Колку што се сеќавам, и не беше голем патник. Унгарија, Полска, Италија, но од неа само до Трст во далечната 1966 година, подалеку не стигнал зашто џепчици во Трст му ги украде паричникот и пасошот, и секако неминовно јадранскиот брег, но од оваа нашата, југословенската страна. Исто така се сеќавам дека пред мене не правеше никакви гласни планови за своите идни патувања, што, секако не значи дека не размислувал за нив, односно дека не чувствувал носталгија за некое патување, барем јас така мислам. Канада беше единствената земја за којашто ми зборуваше, која често ја

споменуваше зашто повеќето роднини ни се иселија таму. Значи, можеби таа патна торба ја чуваше за својот пат од соништата? Сега навистина не знам, а не можам ниту да го прашам. Јас на тој несмасен куфер се сеќавам уште од детството, бидејќи во него како со некаква магија ги собираше сите наши работи потребни за двонеделното летување, и токму поради големината тој ми се виде како најдоброто можно решение. *Да, можеш да го земеш, но да ми го вратиш*, гласеше неговиот одговор. Бев и радосен и разнежен што се согласи, зашто тој куфер, не само што е доволно голем, морам уште еднаш да го нагласам тоа, за сè што планирам да понесам, така си мислев, туку е дел и од нашата семејна историја, од нашите заеднички патувања. Поради тоа би требало, барем така верував, престојот во туѓина полесно да го поднесам. Ќе имам еден предмет кој е во директен контакт со моето минато, со она што сум, што мислам дека сум. Но во моментот не се сеќавам на тоа, како ни на семејните летувања во август. Куферот е стар и сам по себе тежок и морам да запирам на секои десетина метри за да ја променам раката. Конечно сум пред застаклениот влез во железничката станица и зачекорувам во холот кој порано не ми се чинеше толку висок и простран. На крајот на холот, од мојата десна страна, има широки скали кои водат на првиот кат до ресторанот на станицата од кој нејасно допира музика од радио. Не успевам да ги разберам зборовите, па ми се чини како пејачката да квичи покрај музиката. Пред мене, од некогашните десет шалтери од бел мермер само еден е отворен, но и пред него не стои никој. Нема никој во сиот огромен хол на станицата кој наликува, дури сега ми станува јасно, на бел мавзолеј. Вработената зад единствениот осветлен шалтер телефонира и пуши. Гледа во мојот правец, таков ми е впечатокот. Речиси незабележливо го опипувам џебот на јакната за да проверам дали возниот билет и пасошот сè уште ми се во него или на тој краток пат од дома до железничката станица преку автобуската на чудесен начин исчезнале, па откако се уверувам дека се на своето место, го земам куферот и брзо преминувам преку

холот налево кон неосветлениот ходник кој води до перонот. И овде не сретнувам никого и со напор почнувам да ги совладувам скапилата бидејќи носам повеќе книги, одошто облека. Возот веќе е поставен на перонот и јас приоѓам до првиот најблизок вагон и се качувам во него, влечејќи го куферот по себе. Потоа се вртам кон перонот, како таму да стои некој од којшто и вака стоејќи на вратата, пред да тргне возот, сакам да се збогувам, но гледам само празен и сив и запуштен перон, како веќе никој никого да не испраќа, или како да сум единствениот патник. Единствениот преостанат патник. Погледот ми се задржува на тркалезниот црно-бел часовник кој виси од сивата бетонска стреа меѓу двата перона, овој на кој стои возот од којшто јас го гледам часовникот и другиот на кој нема ниту воз, ниту патници што би го чекале. Стаклото на часовникот е скршено и му недостига кратката стрелка. Не сум сигурен дали работи и дали треба да му додадам некакво значење на тоа во каква состојба е. Би ми било помило да видам нешто што би можел да го протолкувам како добар знак, да поверувам дека тргнувам на пат под среќна констелација на ѕвездите. Однадеж, композицијата на возот тргнува со познатото нагло повлекување на вагоните, но без познатиот звук на свирчето на железничарот и моето размислување за значењата на патувањата и среќните ѕвезди се прекинува како пајакова нишка. Останувам уште неколку секунди на вратата, бидејќи сакам со поглед да ги опфатам многукатниците во далечината и својата бела зграда меѓу нив и паркот над кој возот забрзува, да ги запаметам и да ги наполнам белите дробови со мирисот на својот град (со свежината на Дунав, во што сум цврсто убеден; не, со сигурност го знам тоа, а не со мешавината од чадот и мирисот на изгорените пченкарни кочани со кои беше исполнет воздухот тоа доцна попладне), да се збогувам од секого и никого, да го запаметам самракот како и сивилото кое се спушташе над градот и да бидам запаметен во него. И потоа, држејќи се со десната рака за држачот, со левата нагло ја трескам вратата и, влечкајќи го куферот, тргнувам кон празните и неосветлени купеа.